

PharmaNL Human Capital Groei, call 2023-1

Onderwerpen: human capital, onderwijsvernieuwing, scholing, *lifelong learning*, farmaceutische industrie, nationaal groeifonds

Datum geplaatst: 5 september 2023, 14.00 uur

Deadline: **16 oktober 2023, 14.00 uur**

Inhoud

1.	Samenvatting	1
2.	Doel subsidieoproep.....	1
3.	Voorwaarden en verplichtingen.....	2
3.1.	Voorwaarden	2
3.1.1	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	2
3.1.2	Staatssteun voorkomen	2
3.1.3	Samenwerking en bijdrage van derden	2
3.1.4	Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	3
3.1.5	Praktische voorwaarden	4
3.2	Verplichtingen	5
4	Beoordeling en prioriteitstelling	5
4.1.	Beoordelingsprocedure	5
4.2.	Relevantiecriteria	6
4.3.	Kwaliteitscriteria.....	7
4.4.	Prioriteitstelling	7
5	Indienen.....	8
5.1	Indiening via Mijn ZonMw	8
5.2	Tips	8
5.3	Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	8
5.4	Inhoudelijke vragen	8
5.5	Technische vragen	8
5.6	Downloads en links.....	8
6	Bijlagen.....	9
	Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV	10

1. Samenvatting

Wie

PharmaNL is een landelijk publiek-privaat consortium bestaande uit Pivot Park Samenwerkingen BV, Universiteit Leiden en Healthy Ageing Campus BV (Campus Groningen). PharmaNL heeft een voorstel opgesteld in de tweede ronde van het Nationaal Groeifonds (NGF), wat in juli 2022 is gehonoreerd. Het doel van PharmaNL is onder andere om een duurzame impuls te geven aan de op de Nederlandse markt beschikbare human capital voor de farmaceutische en biomedische industrie. De PharmaNL Human Capital Growth (HCG) programmalijn richt zich actief op de totstandbrenging van een landelijk gecoördineerd hybride en *lifelong learning* opleidingsaanbod met internationale uitstraling, aansluitend op het huidige farmaceutische opleidingsaanbod op MBO, HBO en (post)-academisch niveau. Doelgroep van de subsidie zijn Nederlandse bedrijven of instellingen die erkende of geaccrediteerde opleidingen en/of onderwijs (bekostigd of niet-bekostigd) aanbieden in de farmaceutische waardeketen.

Waarvoor

Doel van de huidige subsidieoproep is het toetsen en financieren van een aantal uitgewerkte plannen voor projecten. Deze projectideeën zijn in de Nationaal Groeifonds (NGF)-aanvraag van PharmaNL beschreven en door de beoordelingscommissie van NGF goedgekeurd, in het bijzonder op relevantie. U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen als uw projectidee hiervoor in het PharmaNL plan is geïdentificeerd als human capital initiatief. ZonMw zal de penvoerders uitnodigen om uitgewerkte voorstellen in te dienen en de uitwerking beoordelen op relevantie en kwaliteit.

Wat

Financiering betreft onder andere personeelskosten, operationele kosten, kosten van adviesdiensten en algemene indirecte kosten (zie 3.1.4) van maximaal € 1.000.000, voor een looptijd van maximaal 5 jaar, waarbij er binnen 3,5 jaar een lopend opleidingsaanbod dient te zijn. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 3.151.150,-.

Wanneer

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	16 oktober 2023, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	13 november 2023
Deadline indienen wederhoor	20 november 2023
Besluit	januari/februari 2024
Uiterlijke startdatum	2 maanden na honorering

Een interview is onderdeel van het beoordelingstraject van uw subsidieaanvraag. Van het interview wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd.

2. Doel subsidieoproep

Doelstelling van het PharmaNL HCG programma is om vraaggestuurd een toename te realiseren van 5.000 mensen of meer die een PharmaNL opleiding of PharmaNL onderwijs zullen volgen binnen de looptijd van het programma. Dit zal gaan om opleidings- en onderwijsaanbod voor de Nederlandse farmaceutische waardeketen via additioneel en versterkt onderwijs en opleiding voor post-MBO, -HBO en academisch onderwijs dat aansluit op bestaande opleidingen en bedrijfsopleidingen. Daarbij zal de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de bedrijfsopleidingen en de onderwijssector structureel en landelijk gecoördineerd worden versterkt.

Het doel van de huidige subsidieoproep is het toetsen en financieren van een aantal uitgewerkte plannen voor projecten van PharmaNL. De projectideeën zijn in de NGF-aanvraag van PharmaNL beschreven en door de beoordelingscommissie van NGF goedgekeurd, in het bijzonder op relevantie. In deze call zal, naast een aantal overige relevantie-aspecten, de kwaliteit van de uitwerking van de plannen worden beoordeeld op hun bijdrage aan het tot stand brengen van een coherent, versterkt, hybride en *lifelong learning* opleidingsaanbod op MBO, HBO en (post)-academische niveau. Doelgroep van de subsidie zijn daarom de vier human capital initiatieven, zoals ingediend bij de PharmaNL NGF-aanvraag.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen als het projectidee hiervoor in de PharmaNL NGF-aanvraag is geïdentificeerd als human capital initiatief. ZonMw zal de penvoerders uitnodigen om uitgewerkte voorstellen in te dienen en de kwaliteit van de uitgewerkte aanvraag beoordelen.

3.1.1 Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partij(en) kunnen/kan aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

- Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht¹.
 - Bijvoorbeeld: uitvoerders van een wettelijke taak/belangenorganisaties die voor dit project belangenbehartigende activiteiten uitvoeren/(publiek gefinancierde) onderwijsinstellingen die onderwijsactiviteiten uitvoeren voor dit project. U moet in de subsidieaanvraag aangeven welke wettelijke taak, belangenbehartigende- dan wel onderwijsactiviteiten u in dit verband uitvoert.
- Nederlandse instellingen en bedrijven voor middelbaar en/of hoger onderwijs (bekostigd of niet-bekostigd) die erkend of geaccrediteerd onderwijs aanbieden.

3.1.2 Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun². Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

Algemene groepsvrijstellingsverordening

In deze subsidieronde wordt gebruikgemaakt van de algemene groepsvrijstellingsverordening (hierna te noemen 'AGVV'), waardoor er bij subsidieverlening op basis van deze subsidieoproep sprake is van een geoorloofde vorm van staatssteun. Dat betekent dat er financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In [Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV](#) vindt u meer informatie over de AGVV, evenals de vereisten van de AGVV waaraan moet worden voldaan.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen³ begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de AGVV. Dit betekent dat alle voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de AGVV eveneens in volle omvang van toepassing zijn op alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen in het samenwerkingsverband. ZonMw stelt de Europese Commissie middels een kennisgeving zoals bedoeld in artikel 11 van de AGVV op de hoogte van deze subsidieoproep.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

3.1.3 Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [algemene subsidiebepalingen](#) van ZonMw of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan. Samenwerking wordt in dit programma aangemoedigd, maar is niet verplicht.

¹ Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

² Artikel 107 VWEU.

³ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

Cofinanciering kan zowel in cash als in kind plaatsvinden (bijv. door inbreng van uren). In de aanvraag dient de inbreng van de cofinanciering voldoende te worden onderbouwd zodat de commissie een oordeel kan geven over het meenemen daarvan.

Indien er wordt samengewerkt, dient in de subsidieaanvraag en begroting duidelijk naar voren te komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen, maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien ZonMw concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvraagt, verleent zij de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.4 Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde

- Bedraagt het totale beschikbare subsidiebudget € 3.151.150,-.
- Kan maximaal € 1.000.000,- worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 5 jaar en per project volgens de looptijd zoals aangegeven in de NGF-aanvraag, waarbij er binnen 3,5 jaar een lopend opleidingsaanbod dient te zijn.
- De maximale hoogte van het aan te vragen bedrag mag niet meer dan 15% afwijken van het aangevraagde bedrag van het projectidee uit de NGF-aanvraag, waarbij het maximaal aan te vragen bedrag € 1.000.000,- blijft. Daarnaast dienen partijen een eigen bijdrage te leveren van de percentages zoals aangegeven in de tekst hieronder over 'staatssteun voorkomen'.
- De bevoorschotting van de subsidie bedraagt 40% van de subsidie in het eerste jaar, 40% halverwege het project en 20% in het laatste jaar van het project.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.

Staatssteun voorkomen – praktische voorwaarden

Subsidie wordt verstrekt voor activiteiten die vallen binnen art. 31 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (hierna ook: AGVV). Opleidingssteun is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, van het Verdrag en is van de aanmeldingsverplichting van artikel

108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld, mits de in artikel 31 AGVV en in de hoofdstuk I van de AGVV vastgestelde voorwaarden zijn vervuld.

- Het drempelbedrag bedraagt € 2.000.000,- per opleidingsproject.⁴ Aan deze voorwaarde wordt voldaan, want het maximale subsidiebedrag per project is € 1.000.000,-. Op grond van art. 31 AGVV zijn de in aanmerking komende kosten de volgende:
 - personeelskosten van de opleiders;
 - rechtstreeks met het opleidingsproject verband houdende operationele kosten van opleiders en deelnemers aan de opleiding, zoals reiskosten, accommodatiekosten, materiaal en benodigdheden die rechtstreeks met het project verband houden, de afschrijving van werktuigen en uitrusting voor zover deze uitsluitend voor het opleidingsproject worden gebruikt;
 - kosten van adviesdiensten met betrekking tot het opleidingsproject;
 - de personeelskosten van de deelnemers aan de opleiding en algemene indirecte kosten (administratieve kosten, huur, algemene vaste kosten) voor de uren dat de deelnemers de opleiding bijwonen.
- De steunintensiteit bedraagt 50% van de in aanmerking komende kosten. De intensiteit kan worden verhoogd met 10% indien de steun wordt toegekend aan een middelgrote onderneming en met 20% indien de steun wordt toegekend aan een kleine onderneming, zie tabel 1.
- Indien een onderwijsinstelling naast openbaar onderwijs ook economische activiteiten verricht, dan dienen de opbrengsten daarvan ten goede te komen aan de niet-economische activiteiten van de instelling.

Tabel 1 Overzicht steunintensiteit
Basis 50%
+ 10% voor middelgrote onderneming
+ 20% voor kleine onderneming
Totaal
50% grote onderneming
60% middelgrote onderneming
70% kleine onderneming

3.1.5 Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Het totale bedrag mag niet meer dan 15% afwijken van het aangevraagde bedrag van het projectidee, waarbij het maximaal aan te vragen bedrag € 1.000.000,- blijft.
- Te financieren kosten betreft, zoals onder 'staatssteun voorkomen' (zie 3.1.4) omschreven:
 1. personeelskosten van de opleiders
 2. rechtstreeks met het opleidingsproject verband houdende operationele kosten van opleiders en deelnemers aan de opleiding
 3. kosten van adviesdiensten met betrekking tot het opleidingsproject en
 4. de personeelskosten van de deelnemers aan de opleiding en algemene indirecte kosten.
- De volgende bijlagen zijn verplicht om toe te voegen:
 - [Begroting](#), volgens format.
 - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: [een Letter of Commitment](#).
 - Business plan. In het business plan moet worden aangetoond dat de opleiding commercieel en technisch haalbaar is.
 - Als onderdeel van het business plan een kasstroomprognose die een financiële voorspelling van de in- en uitgaande geldstromen van de onderneming voor een periode van de komende 5 jaar laat zien.
 - De commerciële haalbaarheid van het businessplan moet onderbouwd worden met behulp van bestaande gegevens. Tevens moet daarin worden aangegeven waar deze gegevens vandaan komen.

⁴ Art. 4 lid 1n AGVV. ([Verordening \(EU\) nr. 651/2014](#).)

- Het business plan moet tevens inzicht geven in hoeveel deelnemers er in welk jaar verwacht worden en/of welke streefwaarde er beoogd wordt.
- Staatssteun – AGVV:
 - ingevulde en ondertekende [verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun](#);
 - ingevulde en ondertekende [verklaring onderneming niet in moeilijkheden](#);
 - ingevulde en ondertekende [verklaring cumulatie van staatssteun](#).
- De volgende optionele bijlage(n) mogen worden toegevoegd:
 - Max 5 A4 met figuren en tabellen.
- Subsidiabel zijn kosten gemaakt vanaf het moment van de deadline van indiening van de projectaanvraag (die aan bovenstaande voorwaarden voldoen). Het kostenrisico bij niet-honorering ligt bij de aanvrager.

Wanneer een bijlage niet verplicht is, wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

3.2 Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).
Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten. Daarom dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL), daar waar realistisch, toegepast te worden bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.
- **Opbrengsten uit economische activiteiten**
Indien een onderwijsinstelling naast openbaar onderwijs ook economische activiteiten verricht, dan dienen de opbrengsten daarvan ten goede te komen aan de niet-economische activiteiten van de instelling.

4 Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic '[in 10 stappen subsidie aanvragen](#)' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

- De beoordeling van de aanvragen vindt plaats door een programmacommissie van idealiter 6-8 onafhankelijke deskundigen die door ZonMw wordt samengesteld, met daarin vertegenwoordigers vanuit het bedrijfsleven, onderwijskunde en de wetenschap. VWS en PharmaNL kunnen elk ook een waarnemer afvaardigen. PharmaNL wordt gevraagd om geschikte programmacommissieleden voor te dragen. Ook het ministerie van VWS, leden van het ZonMw-bestuur en het ZonMw-bureau kunnen voordrachten doen.
- De programmacommissieleden hebben ruime ervaring met human capital en een goede kennis van (het snijvlak tussen) de sector en kennis- en onderwijsinstellingen en/of hebben expertise en ervaring met het opstellen van hybride onderwijsprogramma's. Besluitvorming over en benoeming van de leden vindt plaats door het bestuur van ZonMw.

- De programmacommissie kan gebruik maken van interviews met aanvragende partijen om zich een beeld te vormen en/of van “site visits” (bezoeken ter plaatse) om zich door aanvragers te laten informeren over de beoogde onderwijsvormen en de inbedding daarvan in de bestaande context.
- ZonMw waarborgt onafhankelijkheid via de code persoonlijke belangen voor programmacommissieleden.
- Om programmacommissieleden te ondersteunen in hun oordeelsvorming wordt advies ingewonnen van onafhankelijke externe deskundigen (referenten) die de kwaliteit van een project beoordelen. Deze referenten zullen door ZonMw worden gezocht en zijn anoniem. Daarop zal ook wederhoor mogelijk zijn door de aanvragers (hoor- en wederhoorprocedure).
- Van toepassing op de ZonMw werkwijze zijn verder [het wettelijk kader voor subsidieverlening](#), de [algemene subsidievoorwaarden ZonMw](#) en andere van toepassing zijnde subsidie- en financieringsvoorwaarden van het NGF en de rijksoverheid. Eerder genoemde Europese wet- en regelgeving betreffende overheidssteun aan ondernemingen (staatssteun) zijn eveneens van toepassing.

De commissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

4.2. Relevantiecriteria

- **Aansluiting bij de visie van PharmaNL en bij de algemene doelstelling van het Human Capital Groei programma en doel van deze ronde**
Beschrijf hoe uw aanvraag bijdraagt aan:
 - een duurzame impuls geven aan het benutten van het economisch potentieel van innovatieve farmaceutische producten en productietechnologieën en structureel de aantrekkelijkheid van Nederland als farmaceutisch vestigingsland te verbeteren.
 - de implementatie van coherent en hybride *lifelong learning** welke het huidige farmaceutisch opleidingsaanbod versterkt en waar mogelijk voorziet van internationale uitstraling en aantrekkingskracht.
 - vraaggestuurd een toename te realiseren in het aantal personen dat een PharmaNL opleiding of PharmaNL onderwijs zal volgen van 5.000 mensen of meer in totaal binnen de looptijd van het programma.

*Met hybride *lifelong learning* wordt bedoeld: het bijbrengen en het voortdurend actualiseren van de vakkennis in de snel evoluerende maatschappij op een zo effectief mogelijke manier zoals middels *blended online* en *offline*. De opleidingen vinden modulematig plaats en eventueel in een gecombineerde werk-leer omgeving.
- **Bijdrage aan ‘key performance indicator’**
Geef inzicht in de mate waarin de aanvraag bijdraagt aan de key performance indicator ‘totaal aantal personen dat een PharmaNL opleiding zal volgen’ van meer dan 5.000 mensen in totaal.
- **Aansluiting bij het bestaande opleidingsaanbod**
Beschrijf hoe de te ontwikkelen opleiding en/of het onderwijs voortbouwt op bestaande initiatieven en/of aansluit op het reeds aanwezige onderwijsaanbod en op specifieke initiatieven zoals dat van verscheidene beroepsverenigingen, lokale MBO-instellingen, Hogescholen en Universiteiten, en het Onderwijsconsortium, die al met ontwikkelingen van nieuwe curricula bezig zijn. Geef ook aan of de te ontwikkelen opleiding niet reeds beschikbaar is of niet reeds beschikbaar is in de voorgestelde onderwijsvorm. Daarnaast moet worden beschreven hoe uw aanvraag bijdraagt aan de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de bedrijfsopleidingen en de onderwijssector en hoe deze landelijk gecoördineerd versterkt zal worden.
- **Participatie van einddoelgroep**
Beschrijf hoe u belanghebbenden, het bedrijfsleven, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betreft bij het inrichten van de onderwijsvorm. Met ‘betrekken’ bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en/of het uitvoeren van het project.
- **Bijdrage aan Nederlandse arbeidsmarktbehoefte**
Beschrijf hoe uw aanvraag een toename van het aantal op de Nederlandse markt beschikbare, juist geschoolde en gekwalificeerde arbeidskrachten voor de farmaceutische waardeketen gaat realiseren.
- **Toegang tot data**

ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw uitgewerkte subsidieaanvraag hoe u gebruik maakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.

– **Toepassing in termen van impact**

Beschrijf hoe u verwacht impact te realiseren en aan te tonen. Projecten die ZonMw financiert moeten impact hebben. Nieuwe kennis en kunde moet gebruikt worden in praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Meer informatie vindt u op [de ZonMw-webpagina Impact versterken](#).

– **Transitie naar proefdiervrije innovaties**

Conform het beleid van het kabinet om de transitie naar proefdiervrije innovaties te stimuleren, worden projecten uitgesloten waarin proefdiergebruik is opgenomen zonder daarmee bij te dragen aan de transitie naar proefdiervrije innovaties.

– **Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren**

Uitwerking, daar waar realistisch mogelijk, van punten in de geest van de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#).

4.3. Kwaliteitscriteria

– **Doelstelling en vraag- of taakstelling**

Beschrijf de doelstelling en vraag- of taakstelling. Geef hierbij ook de beoogde opbrengsten aan.

– **Plan van aanpak**

Het plan van aanpak sluit aan op de doelstelling, beschrijft de beoogde projectactiviteiten en bevat een logisch stappenplan met taakverdeling, *milestones* en *deliverables*.

– **Haalbaarheid**

Maak aannemelijk, met behulp van een business plan, dat de opleiding commercieel en technisch haalbaar is en dat er met de beschikbare expertises, menskracht, faciliteiten en middelen binnen 3,5 jaar een lopend opleidingsaanbod wordt gerealiseerd. Toon ook aan dat het aanbod van de ontwikkelde opleiding na afloop van de subsidie gecontinueerd kan worden.

– **Kennis en ervaring van de projectgroep**

Beschrijf de kennis en ervaring (trackrecord) van de projectgroep op het gebied van plannen, opzetten en realiseren van nieuwe onderwijsvormen op (post)-MBO-, -HBO- en -academisch niveau, aansluitend op de opleidings- en bijscholingsbehoefte in de farmaceutische sector en hoe dat doelmatig en binnen de gestelde periode zal worden opgezet, gepland en geëxploiteerd. De partijen in de projectgroep moeten de juiste expertise en netwerk hebben om het doel van de subsidieaanvraag te kunnen bereiken. Binnen de projectgroep moet ruime ervaring aanwezig zijn op het gebied van samenwerking en leiderschap.

– **Aansluiting op kwaliteitseisen onderwijs**

Beschrijf op welke wijze de uitwerking van de onderwijsvorm voldoet aan de hedendaagse onderwijskundige principes voor volwassenenonderwijs, hoe lesmateriaal up-to-date en relevant zal worden gehouden en hoe deze toekomstbestendig zal zijn.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

4.4. Prioriteitstelling

De commissie selecteert de projecten die het beste passen in de subsidieoproep en het meest kansrijk zijn.

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsvolgorde:

<i>Relevantie</i> <i>Kwaliteit</i>	Ze er re levant	Re levant	La ag re levant
Goed	1	3	afwijzen
Voldoende	2	4	afwijzen
Matig	afwijzen*	afwijzen*	afwijzen

*Aanvragen die zeer relevant of relevant zijn met een matige kwaliteit kunnen uitsluitend worden gefinancierd na bijstelling op kwaliteit (indien er voldoende budget beschikbaar is).

Wanneer na toepassing van de prioriteringsvolgorde het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren: de door de commissie bepaalde rangorde.

5 Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Projectideeën/ subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is 16 oktober 2023, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van PharmaNL@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Carrie Wegh, 070 515 03 72, PharmaNL@zonmw.nl.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- Infographic '[in 10 stappen subsidie aanvragen](#)'
- [Procedurebrochure voor aanvragers](#)
- [ZonMw-webpagina Relevantiecriteria](#)
- [Voorwaarden en financiën](#)
- [Subsidies en samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#)
- [FAIR data en datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [Tien principes MVL](#)
- [Impact versterken](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [<programmapagina>](#)

6 Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de AGVV moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de AGVV. Deze vindt u hieronder.

- ZonMw verleent geen subsidie als het onvoldoende aannemelijk is dat uw aanvraag aan alle definities en voorwaarden van de AGVV voldoet, of als subsidieverstrekking naar het oordeel van ZonMw leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.⁵
- ZonMw verleent geen subsidie als de datum van aanvang van de werkzaamheden aan het project of van aanvang van de activiteiten eerder is dan de datum van indiening van de subsidieaanvraag.⁶
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij door Nederland toegekende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.⁷ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen in moeilijkheden.⁸ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring onderneming niet in moeilijkheden](#) ingevuld en ondertekend toe.
- Cumulering van subsidies (of andere vormen van staatssteun) voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, mag er niet toe leiden dat de maximale steunintensiteit wordt overschreden. Indien reeds door een bestuursorgaan of door de Europese Commissie subsidie is verstrekt voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, dan zal ZonMw slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekken dat het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan het bedrag dat op basis van de AGVV mag worden verleend.⁹ Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring cumulatie van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.

⁵ Artikel 1 lid 5 AGVV

⁶ Artikel 6 AGVV

⁷ Artikel 1, lid 4, sub a AGVV

⁸ Artikel 1, lid 4, sub c AGVV. Financiële moeilijkheden als bedoeld in artikel 2, lid 18 van de AGVV

⁹ Artikel 8 AGVV